

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Meggyesi Ügyvédi Iroda által képviselt I - II. rendű felpereseknek, a Dr. Bereczky Ferenc Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen, biztosítási szolgáltatás teljesítése iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2019. november 28. napján meghozott, 25.P.25.828/2016/92. számú ítélete ellen, az I.-II. rendű felperes részéről 93. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z - é s k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az I. rendű felperes, valamint az alperes viszonyában megállapítja, hogy az I. rendű felperes és az alperes között 2015. november 17. napján, a 'I' számú kötvény kiállításával létrejött biztosítási szerződés alapján az alperes biztosítási szolgáltatás teljesítésére köteles a ..., ... hrsz. alatt nyilvántartott, szám alatti ingatlanon álló lakóépületben 2016. január 3. napján bekövetkezett tűzesettel kapcsolatban. Mellőzi az elsőfokú ítéletnek az I. és a II. rendű felpereseket egyetemlegesen perköltség és illeték megfizetésére kötelező rendelkezéseit, és kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 476.230 (négy százhetvenhatezer-kétszázharminc) forint elsőfokú perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 750.000 (hétszázötvenezer) forint kereseti illetéket. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Az I. rendű felperes és az alperes másodfokú perköltségét egyaránt 15.000 (tizenötezer) forintban állapítja meg.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 150.000 (százötvenezer) forint másodfokú perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 1.250.000 (egymillió-kétszázötvenezer) forint fellebbezési illetéket.

A rész- és közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] Az I. rendű felperes 2015. november 17-én biztosítási szerződést kötött az alperessel. A szerződésben a felek biztosított vagyontárgyakként a ..., ... hrsz. alatt nyilvántartott ingatlanon álló családi házat és az abban lévő ingóságokat jelölték meg. A szerződés biztosítási eseményként határozta meg a tűzkárt is. A szerződésben kikötött biztosítási összeg a lakóépület vonatkozásában 35.000.000 forint, az általános háztartási ingóságok vonatkozásában 8.550.000 forint, a kiemelt

értékű ingóságok vonatkozásában 1.000.000 forint, a vállalkozói vagyontárgyak vonatkozásában 300.000 forint, a készpénz és értékpapír vonatkozásában pedig 50.000 forint volt. A szerződés részévé vált általános szerződési feltételek (ÁSZF) 13.4. pontja szerint „A biztosítás nem terjed ki olyan kárra, amely gyártási, technológiai hibára (pl. hibás kivitelezés, tervezési hiányosság, stb.) vezethető vissza.” A szerződés hitelbiztosítéki záradékot is tartalmaz, amely szerint az alperes vállalja, hogy az esedékessé vált szolgáltatási kötelezettségéről minden esetben értesíti az '**A**' Bank zálogjogosultat, és kifizetést kizárólag csak a zálogjogosult kifejezett hozzájárulásával teljesíti a biztosított részére, ennek hiányában a szolgáltatást (kifizetést) a zálogjogosultnak teljesíti. Az '**A**' Bank jogutódja a '**B**' Bank. A biztosított lakóépületben 2016. január 3-án tűz keletkezett; a tűzben megrongálódott az épület, és megsemmisült, illetve megrongálódott az épületben lévő ingóságok egyrésze is. A felperesek bejelentették a biztosítási szolgáltatás iránti igényüket az alperesnek, az alperes azonban elzárkózott a biztosítási szolgáltatás teljesítése elől.

- [2] A felperesek a keresetükben 44.900.000 forint tőkének, ezen összeg után 2016. március 11-től a kifizetésig a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:48. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamatnak és a perrel felmerült költségeiknek a megfizetésére kérték kötelezni az alperest, elsődlegesen a felperesek mint egyetemleges jogosultak részére, másodlagosan a '**B**' Bank részére. Keresetüket arra alapították, hogy bekövetkezett a biztosítási szerződésben meghatározott tűzkár biztosítási esemény, ezért az alperes a biztosítási szerződés alapján köteles a szerződésben kikötött biztosítási szolgáltatás teljesítésére. Vitatták, hogy a tüzet gyártási vagy technológiai hiba okozta volna.
- [3] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperesek perköltségben marasztalására irányult. Védekezésében hivatkozott arra, hogy a felperesek házában keletkezett tűz oka a lakóépületben lévő kandallót a kéménnyel összekötő cső technológiai hibájára, illetve a cső csatlakozásának hibás kivitelezésére vezethető vissza, ezért kockázatviselése az ÁSZF 13.4. pontja értelmében nem terjed ki a felpereseknek azokra a káaira, amelyeket a tűz okozott. Hivatkozott arra is, hogy a biztosítási szerződés hitelbiztosítéki záradékára tekintettel kizárólag a '**B**' Bank-nek teljesíthet biztosítási szolgáltatást, ezért a felperesek nem kérhetnek marasztalást a saját javukra. Érvéle szerint a követelés jogosultja az '**B**' Bank, ezért ő jogosult a biztosítási szolgáltatás perbeli érvényesítésére is. Kifejtette, hogy a felperesek nem érvényesíthetik a saját nevükben az '**B**' Bank követelését, mert az tiltott perbizománynak minősülne. Vitatta a felperesek követelésének összegét is.
- [4] Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 1.642.790 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 1.500.000 forint illetéket. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy az I. rendű felperes és az alperes között a Ptk. 6:439. § (1) bekezdésében körülírt kárbiztosítási szerződés jött létre. Kifejtette, hogy a II. rendű felperes nem volt fél a szerződésben, ezért őt nem illeti meg biztosítási szolgáltatás, és nem jogosult követelni a biztosítási szolgáltatás teljesítését. Úgy foglalt állást, hogy az I. rendű felperes a szerződésbe foglalt hitelbiztosítéki záradékra tekintettel a saját maga részre nem követelhet teljesítést, a Ptk. 6:58. §-a alapján azonban követelheti, hogy az alperes az '**B**' Bank-nek fizesse meg a biztosítási összeget. Rámutatott, hogy a perben a felek között nem volt vitás a tűzkár bekövetkezése. Az volt az álláspontja, hogy a felpereseket ért tűzkár keletkezése a biztosítási szerződés II.5.1. pontja értelmében biztosítási eseménynek minősül. A perben rendelkezésre álló okiratok, a kihallgatott tanúk vallomása, valamint a perben kirendelt szakértők - elsősorban A.B. - szakvéleménye alapján azt a következtetést vonta le, hogy a tűz keletkezése technológiai hibára, a kandalló bekötésének hibájára vezethető vissza. Mivel a technológiai hibából eredő károk az ÁSZF 13.4. pontja értelmében a biztosítási fedezetből

kizárt kockázatok közé tartoznak, ezért az alperes nem köteles a biztosítási szolgáltatás teljesítésére. Ezzel kapcsolatban kiemelte, hogy a kirendelt szakértők közül egyedül **A.B.** rendelkezett kompetenciával a tűz keletkezési helyének és okának megállapítására, ő pedig a tűz keletkezési helyeként a földszinti nappaliban lévő kandalló mögötti kéménybekötést, okaként a kandallót a kéménnyel összekötő cső túlhevülését határozta meg. A kár összegére vonatkozó bizonyítást a kereset jogalapjának hiánya miatt mellőzte.

[5] Az ítélet ellen, elsődlegesen annak megváltoztatása, keresetük teljesítése, valamint az alperes első- és másodfokú perköltségben marasztalása, másodlagosan az alperes teljesítési kötelezettségét megállapító közbenső ítélet meghozatala, harmadlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése iránt a felperesek terjesztettek elő fellebbezést. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság tévesen értékelt a tényeket, és megalapozatlanul utasította el a keresetüket. Hangsúlyozták, hogy a perben az alperest terhelte a teljesítési kötelezettségét kizáró körülmény fennállásának kétséget kizáró bizonyítása. Álláspontjuk szerint az alperes a perben sem szakértői véleménnyel, sem más módon nem tudta ilyen körülmény fennállását igazolni. Kifejtették, hogy **A.B.** szakértői módszere teóriák felállítása volt, azonban a szakértő valótlan adatokból indult ki, nem járt a tűzben károsodott ingatlanban, következtetéseit kizárólag fényképfelvételekre alapította, és nem alkalmazott tudományos módszereket, számításokat. Érvelésük szerint emiatt **A.B.** szakvéleménye nem alkalmas annak kétséget kizáró megállapítására, hogy hol és milyen okból keletkezett a tűz. Kiemelték, hogy a tűz keletkezésének helyét és okát a perben kirendelt másik két szakértő sem tudta egyértelműen megállapítani. Előadták, hogy **A.B.** a korábbi kategorikus megállapításait a személyes kihallgatása során megváltoztatta, és csak valószínűsítette a tűz keletkezési helyét és okát. Hivatkoztak arra, hogy **A.B.** megállapításait megdönti az is, hogy a másik két szakértő lényegesen alacsonyabb mértékben határozta meg a füstcső hőmérsékletét. Sérrelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem kísérelte meg feloldani ezt az ellentmondást. Ezen kívül **A.B.** nem adott magyarázatot arra sem, hogy 8 évi rendszeres használatot követően miként következhetett be a tüzeset. Mindezek miatt **A.B.** szakvéleménye aggályos, hiányos, önmagának ellentmondó, ezért arra nem alapítható érdemi döntés. Okfejtésük szerint nem igazolódott be az sem, hogy a tűz oka az épület gyártási vagy technológiai hibájára vezethető vissza. Kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában nem jelölte meg, hogy konkrétan mit értékelt a felperesek terhére technológiai vagy kivitelezési hibának. hangsúlyozták, hogy sem a lakóépület építése, sem a kandalló kéménybekötése során nem sértettek meg építési jogszabályt vagy szabványt. Rámutattak, hogy az alperes rendelkezéseinek megfelelően végeztek átalakításokat az épületen, ezért az alperes idézett elő olyan helyzetet, hogy lényeges körülmények kideríthetetlenekké váltak. Az volt az álláspontjuk, hogy jogosultak követelni az alperestől a biztosítási szolgáltatás teljesítést, ezért megállapítható követelésük jogalapjának fennállása, és a Pp. 213. § (3) bekezdése alapján hozható közbenső ítélet.

[6] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperesek másodfokú perköltségben marasztalását indítványozta. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást a per eldöntése szempontjából lényeges jogkérdésekben, és helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felpereseket nem illeti meg a biztosítási szolgáltatás. Álláspontja szerint szakvéleménnyel bizonyította, hogy a tüzet technológiai, kivitelezési hiba okozta, ezért a káresemény nem tartozik a biztosítással fedezett kockázatok körébe. Kifejtette, hogy **A.B.** szakértő a kiegészített szakvéleményében teljes körű műszaki indokát adta a megállapításainak, következtetéseit a legvalószínűbb teória felállításával vonta le. Érvelése szerint a szakértő cáfolta a felpereseknek azt az állítását, hogy a helyszín megváltoztatása vagy bármely más körülmény akadályozta volna a teljeskörű szakvélemény adását. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság azért fogadta el **A.B.** szakvéleményét, mert csak ő rendelkezett a tűz helyének és okának megállapításához szükséges szakértelemmel, és ezt az elsőfokú ítélet indokolása is tartalmazza.

Okfejtése szerint mind **A.B.** szakvéleményéből, mind az elsőfokú ítélet indokolásából kitűnik, hogy a füstcső és a falszerkezeti elemek közötti nem megfelelő távolság és a hőáramlás lehetőségének hiánya volt az a kivitelezési, technológiai hiba, amely miatt az elsőfokú bíróság elutasította a keresetet.

- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért a Fővárosi Ítéltábla teljes terjedelemben bírálta felül az elsőfokú ítéletet [Pp. 228. § (4) bekezdés].
- [8] A felperesek fellebbezése részben, az I. rendű felperes keresetének jogalapja tekintetében alapos, a II. rendű alperes keresete vonatkozásában alaptalan.
- [9] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság eljárásában nem észlelt olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely szükségessé tette volna az elsőfokú tárgyalás megismétlését, és ennek érdekében a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.
- [10] A per a kereset jogalapja vonatkozásában eldönthető volt a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, lehetőség volt arra, hogy az ítéltábla a Pp. 213. § (2) és (3) bekezdése alapján rész- és közbenső ítéletet hozzon, ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a bizonyítás kiegészítése céljából, a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján sem találta indokoltnak.
- [11] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a tényállásból levont jogi következtetéseivel, érdemi döntésével és a döntés ítéletben kifejtett indokaival azonban az ítéltábla csak részben értett egyet, az alábbiak szerint:
- [12] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az I. rendű felperes mint biztosított és az alperes mint biztosító között a Ptk. 6:439. § (1) és (2) bekezdésében körülírt kárbiztosítási szerződés jött létre. A szerződés megkötésében a II. rendű felperes nem vett részt szerződő félként, ezért nem vált a szerződés alanyává.
- [13] A Ptk. 6:58. §-a szerint a szerződés a felek kölcsönös és egybehangzó jognyilatkozata, amelyből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére.
- [14] Ennek a törvényi rendelkezésnek az alapján csak a szerződésben félként részt vevő személy követelheti a másik féltől a szerződés teljesítését. Mivel a II. rendű felperes nem vált féllé a biztosítási szerződésben, nem jogosult a biztosítási szolgáltatás követelésére és bíróság előtti érvényesítésére. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság a II. rendű felperes keresetét megalapozottan utasította el a II. rendű felperes aktív perbeli legitimációjának hiánya miatt, ezért az ítéltábla helybenhagyta az elsőfokú ítélet II. rendű felperes keresetét elutasító rendelkezését.
- [15] Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban a kérdésben is, hogy az I. rendű felperest mint szerződő felet - biztosítottat - a Ptk. 6:58. §-a alapján megilleti a biztosítási szolgáltatás követelésének joga. A perbeli biztosítási szerződés ugyanis a hitelbiztosítéki kikötés következtében sajátos, a Ptk. 6:136. §-ban szabályozott, harmadik személy javára szóló szerződés. A felek a szerződésben nem kötötték ki kifejezetten, hogy az '**A**' Bank mint zálogjogosult, illetve a jogutódja, az '**B**' Bank közvetlenül követelheti a biztosítási szerződés teljesítését az alperestől, ezért az I. rendű felperes jogosult a biztosítási szolgáltatás teljesítése iránti követelés érvényesítésére, és követelheti, hogy az alperes az '**B**' Bank-nek teljesítse a biztosítási szolgáltatást. A hitelbiztosítéki

záradék egyébként lehetőséget ad arra is, hogy az I. rendű felperes a saját maga részére követeljen teljesítést az alperestől, ha ehhez az **'B' Bank** hozzájárul.

- [16] Az ítélet tábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a felperesek lakóházában bekövetkezett tüzeset és a felpereseket ért tűzkár keletkezése a biztosítási szerződés II.5.1. pontja értelmében biztosítási eseménynek minősül.
- [17] Az alperes arra hivatkozott, hogy azért nem köteles a biztosítási szolgáltatás teljesítésére, mert a tűz keletkezése gyártási, technológiai, kivitelezési hibára vezethető vissza, ez pedig az ÁSZF 13.4. pontja értelmében kizárt kockázat.
- [18] Az I. rendű felperes a fellebbezésében megalapozottan hivatkozott arra, hogy a biztosítási esemény bekövetkezésére tekintettel a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperest terhelte annak kétséget kizáró bizonyítása, hogy a tűz oka gyártási, technológiai, kivitelezési hiba volt. Erről az elsőfokú bíróság megfelelően tájékoztatta is az alperest.
- [19] Önmagában a perben rendelkezésre álló okiratokból és a kihallgatott tanúk vallomásából nem állapítható meg a tűz keletkezésének helye és oka. A perben kirendelt szakértők közül **C.D.** és **E.F.** nem tudták megállapítani a tűz keletkezésének helyét és okát. **A.B.** szakértő fényképfelvételek alapján vont le következtetéseket a tűz keletkezésének helyére és okára. **A.B.** a tűz keletkezési helyeként a földszinti nappaliban lévő kandalló mögötti kéménybekötést, közvetlen okaként pedig a kandallót a kéménnyel összekötő cső túlhevülését határozta meg. A cső túlhevülésének oka lehetne tervezési vagy kivitelezési hiba, de a szakértő tervezési hibát nem állapított meg, az Ytong lemez helyett alkalmazott OSB lapok esetében pedig az okozati összefüggést kizárta. A cső túlhevülésének okaként három lehetséges körülményt határozott meg: a hőszigetelt füstcsőben lévő kerámiaszálas szigetelőanyag átrendeződését - aminek a következtében csökkent az anyag hőszigetelő képessége -, a kandalló intenzívebb használatát, és azt, hogy a tüzeset előtti órákban a kandallóban nagyobb lánggal égett a tűz, és emiatt nagyobb hőmérséklet érte a füstcsövet. Ezek közül a körülmények közül azonban egyik sem tekinthető technológiai, gyártási, kivitelezési vagy szerelési hibának. Az ítélet tábla álláspontja szerint különös jelentőséget kell tulajdonítani annak, hogy a szakértők egyike sem tudta kimutatni a felperesek terhére a lakóház építésére és a kandalló kéménybekötésére vonatkozó jogszabályi rendelkezés, szabvány vagy más kötelező műszaki előírás megszegését. Ebből pedig az következik, hogy az alperes nem tudta sikeresen bizonyítani, hogy a tűz keletkezése gyártási, technológiai, kivitelezési hibára vezethető vissza. A bizonyítás sikertelenségét a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján a perben az alperes terhére kellett értékelni. A bizonyítás eredményeként nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a felperesek által elszenvedett tűzkár az ÁSZF 13.4. pontjában a biztosítási fedezetből kizárt kockázatok közé tartozik, ezért az alperes nem szabadulhat a biztosítási szerződés teljesítésének kötelezettsége alól. Így bizonyos, hogy az alperes a biztosítási szerződés alapján köteles a biztosítási szolgáltatás teljesítésére, és hogy a teljesítést az I. rendű felperes jogosult követelni, az viszont az **'B' Bank** nyilatkozatától függ, hogy az alperesnek a szolgáltatást az I. rendű felperes vagy az **'B' Bank** részére kell-e teljesítenie.
- [20] A II. rendű felperes keresete önállóan és véglegesen elbírálható volt, az I. rendű felperes keresete vonatkozásában viszont további tárgyalás szükséges, ezért a Pp. 213. § (3) bekezdése alapján lehetőség volt arra, hogy az ítélet tábla részítélettel bírálja el a II. rendű felperes keresetét.
- [21] Az I. rendű felperes keresetének jogalapja és követelésének összege tekintetében is elkülöníthető volt a vita. Az I. rendű felperes követelésének jogalapja fennáll, ezért a Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és a Pp. 213. §

(3) bekezdésének alkalmazásával közbenső ítélettel az I. rendű felperes, valamint az alperes viszonyában megállapította, hogy az I. rendű felperes és az alperes között 2015. november 17. napján, a '1' számú kötvény kiállításával létrejött biztosítási szerződés alapján az alperes biztosítási szolgáltatás teljesítésére köteles a ..., ... hrsz. alatt nyilvántartott, szám alatti ingatlanon álló lakóépületben 2016. január 3. napján bekövetkezett tűzesettel kapcsolatban. Mivel a per csak a II. rendű felperes és az alperes viszonyában fejeződött be, mellőzte az elsőfokú ítéletnek az I. és a II. rendű felpereseket egyetemlegesen perköltség és illeték megfizetésére kötelező rendelkezéseit, és az első fokon teljes pervesztes II. rendű felperest a perbeli érdekeltségével arányosan kötelezte elsőfokú perköltség megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, kereseti illeték viselésére pedig az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

- [22] Az eredménytelenül fellebbező II. rendű felperes a másodfokú eljárásban is teljes pervesztes lett, ezért szintén perbeli érdekeltségével arányosan köteles megfizetni az alperes másodfokú perköltségét és viselni a felperesek illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket.
- [23] A Fővárosi Ítéltábla az I. rendű felperes és az alperes viszonyában közbenső ítéleti rendelkezést hozott, mert a biztosítási szolgáltatás összegének megállapítása érdekében az eljárást folytatni kell, ezért az I. rendű felperes és az alperes viszonyában nem határozott a másodfokú perköltség és a feljegyzett fellebbezési illeték fennmaradó részének viseléséről, hanem csupán megállapította az I. rendű felperes és az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségének összegét.

Budapest, 2020. június 18.

Világhyiné dr. Böcskei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Lente Sándor s.k.
előadó bíró

dr. Csóka István s.k.
bíró